

Złożoność obliczeniowa, homework 2

Jan Kwiatkowski

12.01.2024

Problem 1

Show that there is a deterministic logarithmic space Turing machine, which inputs the binary representations of two numbers, and returns the binary representation of their multiplication.

Solution

W rozwiązaniu będziemy chcieli zasymulować mnożenie pisemne. Wynik będziemy zapisywać na taśmie wynikowej po jednym bicie, zaczynając od najmniej znaczącego bitu. Przez a, b oznaczmy liczby na wejściu, a przez w oznaczmy wynik. Przez x_i oznaczmy i -ty bit liczby x (gdzie x_0 jest najmniej znaczącym bitem).

Dla ułatwienia założmy, że zarówno a jak i b składają się z dokładnie n bitów. Na końcu dowodu pokażę, że takie założenie nie wpływa na poprawność algorytmu.

Z charakterystyki algorytmu mnożenia pisemnego zauważamy, że skoro a i b składają się z n bitów, to w będzie składało się z nie więcej niż $2n$ bitów.

$$\begin{array}{r} 001010 \\ \times 101101 \\ \hline 1... \\ 0.. \\ 1. \\ + 0 \\ \hline \end{array}$$

Niech $carry_j$ oznacza wartość, którą "przenosimy" po obliczeniu j -tego bitu wyniku. Dla ułatwienia zapisu niech $carry_{-1} = 0$. Zauważamy, że zgodnie z algorytmem mnożenia pisemnego zachodzi

$$\begin{aligned} S_i &:= carry_{i-1} + \sum_{j=0}^i x_j \cdot y_{i-j} \\ carry_i &= \lfloor S_i / 2 \rfloor \\ w_i &= S_i \bmod 2 \end{aligned}$$

Prostą indukcją pokazujemy, że dla $j > 0$ zachodzi $S_j \leq 2j$:

- dla $j = 1$ mamy $S_j \leq 2$;
- dla $j > 1$ mamy $S_j = \lfloor S_{j-1} / 2 \rfloor + \sum_{l=0}^j x_l \cdot y_{j-l} \leq (2 \cdot (j-1)) / 2 + j + 1 = j - 1 + j + 1 = 2j$.

Dodatkowo $S_0 \leq 1$ oraz interesują nas S_j tylko dla $j \leq 2n$, a więc jesteśmy w stanie utrzymywać S_j przy użyciu $\log 2n$ bitów, a więc w LOGSPACE.

To wystarczy już do stworzenia szukanego w zadaniu algorytmu. Potrzebujemy utrzymywać w pamięci S_i , $carry_i$ oraz dwa wskaźniki, które pozwolą nam obliczyć sumę $\sum_{j=0}^i x_j \cdot y_{i-j}$. Oczywiście interesują nas tylko $i \leq 2n$, więc możemy to zrobić w LOGSPACE. W każdym z $2n$ kroków obliczamy S_i , $carry_i$ oraz w_i , które od razu zostaje zapisane na taśmie wynikowej. To kończy dowód.

W powyższym rozwiązaniu mogą wystąpić drobne problemy, które potrafimy jednak łatwo naprawić:

- suma $\sum_{j=0}^i x_j \cdot y_{i-j}$ może odwoływać się do indeksów większych niż n - nie jest to problemem, w algorytmie możemy uznać, że znajduje się tam bit 0
- z tego od razu wynika, że założenie $|a| = |b| = n$ nie powoduje problemów - jeśli, któraś z liczb ma długość mniejszą niż n to uznajemy, że jej najbardziej znaczące bity to zera. Oczywiście nie chcemy ich fizycznie dopisywać (aby pozostać w LOGSPACE).

■

Problem 2

Prove that the following problem is NP-complete: given an undirected graph G and an integer k , find a set X of at most k edges of G such that every vertex of G is an endpoint of an edge of X or a neighbor of an endpoint of an edge of X .

Solution

Problem jest w klasie NP: możemy niedeterministycznie wybrać krawędzie i w wielomianowym czasie łatwo sprawdzić, czy warunek z treści zachodzi.

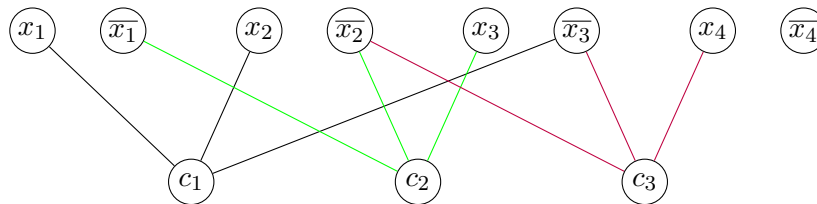
Przeprowadzimy redukcję z problemu 3-CNF-SAT. Załóżmy, że dana jest instancja ϕ problemu 3-CNF-SAT składająca się z klauzul k_1, k_2, \dots, k_m oraz zmiennych x_1, x_2, \dots, x_n . Stworzymy graf G , w którym

- każda klauzula będzie miała reprezentujący ją wierzchołek c_i
- każda zmienna będzie miała reprezentujące ją wierzchołki x_i oraz $\overline{x_i}$ (wartościowanie prawda / fałsz)
- wierzchołki klauzul będą połączone z wierzchołkami zmiennych, które ją spełniają
- pojawią się inne wierzchołki i krawędzie opisane dalej

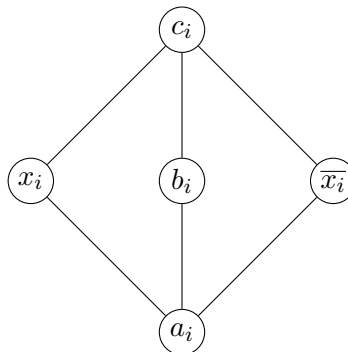
Dodatkowo ustalimy $k := n$ (moc zbioru krawędzi, który chcemy wybrać). Dla przykładu dla formuły:

$$\phi = (x_1 \vee x_2 \vee \neg x_3) \wedge (\neg x_1 \vee \neg x_2 \vee x_3) \wedge (\neg x_2 \vee \neg x_3 \vee x_4)$$

Utworzymy graf G , którego podgrafem jest:

Idea rozwiązania: będziemy chcieli dla każdej zmiennej wybrać krawędź z nią sąsiadującą, która zdeteminuje jej wartościowanie w oryginalnej formule. Aby tego dokonać dla każdego x_i tworzymy następujący gadżet:

Zauważmy, że ze względu na wierzchołek b_i dla każdego gadżetu jesteśmy zmuszeni wziąć do zbioru X jedną z krawędzi należących do gadżetu. Ponieważ ustaliliśmy $k := n$, to aby zbiór X istniał, musi znaleźć się w nim dokładnie po jednej krawędzi z każdego gadżetu. Dodatkowo zauważmy, że wybór dowolnej krawędzi z gadżetu powoduje pokrycie wszystkich wierzchołków należących do gadżetu.

Należy wykazać, że szukany zbiór X istnieje wtw. istnieje wartościowanie spełniające formułę ϕ .

(\Rightarrow) Załóżmy, że szukany zbiór X istnieje. Dla każdego gadżetu patrzymy, która z jego krawędzi trafiła do zbioru X . Jeśli była ona incydenta do wierzchołka x_i , to w ϕ wartość x_i będzie prawdą. Jeśli była incydentna do wierzchołka $\overline{x_i}$, to w ϕ wartość x_i będzie fałszem. Jeśli nie była incydentna ani do x_i ani do $\overline{x_i}$, to robimy cokolwiek - załóżmy, że ustalamy wartość x_i na prawdę.

Skoro szukany zbiór istnieje, to pokryty został każdy wierzchołek klauzuli k_i . Ze względu na konstrukcję grafu mógł on być pokryty tylko przez krawędź incydentną do pewnej zmiennej spełniającej klauzulę k_i . Zatem formuła ϕ rzeczywiście będzie spełniona.

(\Leftarrow) Załóżmy, że istnieje wartościowanie spełniające formułę ϕ . Postępujemy analogicznie jak w poprzednim podpunkcie - dla każdego x_i jeśli w wartościowaniu było ono równe prawdzie, to do zbioru X bierzemy krawędź (x_i, a_i) , a w przeciwnym razie $(\overline{x_i}, a_i)$. Ze względu na sposób konstrukcji grafu G widzimy, że zbiór X pokrywa cały graf.

Oczywiście ta redukcja jest wielomianowa - jeśli ϕ składała się z m klauzul oraz n zmiennych, to $k := n$ oraz G składa się z $5n + m$ wierzchołków i nie więcej niż $6n + 3m$ krawędzi. Możemy też zauważyć, że potrafimy ją skonstruować w LOGSPACE mając daną formułę ϕ . Zatem problem z treści zadania jest NP-zupełny.

■

Problem 3

Prove that the following problem is PSPACE-complete. We are given numbers n, m and two circuits

$$\delta : 2^n \times 2^m \rightarrow 2^n \quad F : 2^n \rightarrow 2$$

We think of them as representing a deterministic finite automaton with states 2^n , input alphabet 2^m , initial state 0^n , and with the transition function and accepting states represented by the circuits δ and F . The question is whether this automaton is nonempty.

Solution

Przedstawiony problem jest w PSPACE. Możemy przedstawić DFA jako graf i sprawdzić, czy jakikolwiek stan akceptujący jest osiągalny ze stanu początkowego. Taki graf może mieć rozmiar wykładniczy względem rozmiaru wejścia, ale wiemy, że *reachability* jest w NL, a zatem możemy w PSPACE sprawdzić osiągalność dla każdego ze stanów akceptujących.

Naszym celem będzie przeprowadzenie redukcji ze znanego nam problemu PSPACE-complete *corridor tiling* (CT). Powiemy, że rząd kafelków jest *poprawny* jeśli tworzy on poprawne kafelkowanie. Powiemy, że dwa rzędy r_i oraz r_j do siebie *pasują* jeśli para rzędów (r_i, r_j) ułożona tak, że r_j jest bezpośrednio pod r_i , tworzy poprawne kafelkowanie.

Niech K będzie zbiorem kafelków, r_{st} pierwszym rzędem, a r_{end} ostatnim rzędem kafelków, czyli (K, r_{st}, r_{end}) jest inputem dla problemu CT. Dodatkowo niech n będzie szerokością planszy. W naszym automacie \mathcal{A} tranzycja będzie odpowiadała przejściu z rzędu r_i do rzędu r_{i+1} . Stanem w \mathcal{A} nazwiemy wektor kafelków $v \in K^n$. Innymi słowami stan reprezentuje uporządkowany zbiór kafelków w rzędzie. Alfabet automatu \mathcal{A} będzie zbiorem równym zbiorowi stanów. Formalny opis automatu:

- *trash* to stan reprezentujący jakieś niepowodzenie - szczegóły później;
- zbiór stanów automatu $= K^n \cup \{trash\}$;
- zbiór liter automatu $= K^n$;
- dla każdego stanu $s \neq trash$ dodamy do automatu tranzycję do stanu t po literce a jeśli rzędy s oraz t są poprawne oraz do siebie pasują. Dodatkowo $a = t$;
- dla stanu *trash* dodamy tranzycję do samego siebie po każdej możliwej literce;
- stan początkowy będzie odpowiadał rzędowi r_{st} ;
- jedyny stan akceptujący będzie odpowiadał rzędowi r_{end} ;
- *trash* będzie reprezentowany jako wektor samych jedynek.

Jak zakodować taki automat w formie obwodu o rozmiarze wielomianowym względem n i k ? Obwód F tworzymy w oczywisty sposób: $F(r_{end}) = 1$, a dla każdego innego r , $F(r) = 0$. W jaki sposób stworzyć obwód δ ?

1. możemy założyć, że każdy kafelek będzie reprezentowany przez ciąg nie więcej niż $\lceil \log |K| \rceil + 1$ bitów; dodatkowo wymagamy, żeby co najmniej jeden z tych bitów nie był równy 1;
2. obwód musi wiedzieć, czy dla inputu (q, a) zarówno q jak i a reprezentują poprawny rząd
3. zatem obwód musi wiedzieć, czy dwa sąsiednie kafelki w rzędzie q do siebie pasują

4. aby to zrealizować dla każdej trójki $(k_1, k_2, i) \in K \times K \times \mathbb{Z}_{\geq 0}$, gdzie $i \in [0, n - 2]$, a k_1, k_2 to **pasujące** do siebie kafelki, tworzymy wierzchołek, który sprawdza czy ciąg bitów reprezentujący i -ty oraz $i + 1$ -szy kafelek w rzędzie q opisuje dokładnie kafelki k_1 oraz k_2 .
5. następnie dla każdego $i \in \{0, 1, \dots, n - 2\}$ tworzymy wierzchołek w_i - alternatywę po (k_1, k_2, i) , gdzie $(k_1, k_2) \in K \times K$. Zatem $w_i = 1$ wtw. kafelki w rzędzie q na pozycjach $i, i + 1$ pasują do siebie.
6. tworzymy wierzchołek q_{ok} , który jest koniunkcją wszystkich w_i - mówi on, że q reprezentuje poprawny rząd.
7. to samo robimy dla kafeleków w a otrzymując ostatecznie wierzchołek a_{ok} .
8. dla każdego $i \in \{0, \dots, n - 1\}$ musimy sprawdzić czy i -ty kafelek q pasuje do i -tego kafelka a . Robimy to w sposób analogiczny do powyższego, poprzez alternatywę wszystkich możliwych koniunkcji. Otrzymujemy ostatecznie wierzchołek qa_{ok} .
9. jeśli rzędy do siebie pasowały, chcemy zwrócić kolejny rząd reprezentowany przez literkę a . W tym celu tworzymy wierzchołek $ok = q_{ok} \wedge a_{ok} \wedge qa_{ok}$. Jeśli rzędy do siebie nie pasowały, to chcemy zwrócić stan *trash* (same jedynki). Zatem $out_i = \neg ok \vee (ok \wedge a_i)$.
10. utworzony w ten sposób obwód ma $\leq 2(\lceil \log |K| \rceil + 1)$ wierzchołków inputu, $\leq (\lceil \log |K| \rceil + 1)$ wierzchołków outputu oraz $O(|K|^2 \cdot n)$ wierzchołków wewnętrznych. Obwód ma też $O(|K|^2 \cdot n \cdot \lceil \log |K| \rceil + 1)$ krawędzi.

W oczywisty sposób ze względu na konstrukcję automatu opisaną w szczegółach wcześniej, poprawne kafelkowanie dla zadanej instancji istnieje wtw. język automatu jest niepusty (automat akceptuje słowo, które jednoznacznie opisuje kafelkowanie). Dodatkowo ta redukcja jest wielomianowa, ponieważ dla wejścia z k kafelkami i rzędem szerokości n tworzymy obwody o rozmiarach wielomianowych względem k i n . ■